

//NO TINDRÀS EL COR A UNA HEMEROTECA¹//

ANTONI RIERA VIVES
ESPANYA
antoniriera.wordpress.com

Els cossos oblidats
Salvador Iborra
Onada Edicions, Benicarló, 2009
72 p.

El meu coneixement personal de Salvador Iborra, autor jove com era, es limitava a les seves col·laboracions a L'Espira, el suplement cultural de dBalears i a la lectura d'*Els cossos oblidats*, que vaig rellegir després d'assabentar-me de la seva mort absurda. M'hi vaig tornar a aproximar per recordar com era l'Iborra poeta. Com és el poeta. I com serà. D'entrada, al pòrtic poètic d'aquests cossos oblidats, Iborra ens lliura la seva carta de presentació, l'explicació meridiana del perquè del seu capteniment poètic, que l'ha d'ajudar, potser, a aclarir "aquesta guerra que duc a dintre". Iborra converteix la vida en poesia i entèn els versos i l'expressió poètica com una eina d'autoconeixement, instal·lat en la recerca de la veritat, mitjançant una sinceritat sentimental gairebé pornogràfica: "Volguera despullar-me, però no tinc roba". La innocència de la joventut, la transparència: "No somric, és el cor que em delata". I tot això perquè "els poetes no menteixen mai, ni són discrets si són bons, però hem de ser modestos fins i tot en la ràbia, perquè cap amor ni cap vida fan una gran història, només les que s'inventen o s'emascaren".

Premonitori, profètic o, simplement, POETA, escrit així, en lletra grossa. Iborra enceta *Els cossos oblidats* amb un vers que sembla anunciar-nos la seva mort

¹ Article procedent del blog l'eSTENEDOR: antoniriera.wordpress.com

incomprensible: “La nit em va entrar per la sang”. La nit és el seu temps. La ciutat, el seu espai. Londres, Barcelona, València, Leeds, Girona, Nova York. I la nit, proveïdora de companyies, amors i desamors. La nit dels cossos oblidats. Iborra troba la salvació en “l’honradesa de saber-me transitori que la poesia no és eterna i de tot allò que he vist em pense que no ho és cap cosa”. Tot i això, és molt clar que el compendi d’amors nocturns d’Iborra és col·locat justament en aquest aparador poètic per salvar-los del temut oblit. Són potser els cossos múltiples i pessoans d’Iborra els que temen aquest oblit? O simplement es refereix el jove poeta valencià a la irremissible volatilitat de la memòria com a servadora de cossos, de pells i d’olors? Llegits els versos iborrians, hom arriba a la conclusió que, dels cossos perduts, ens en resta només el dolor encara encès en carn viva: “Res no és més solitari que patir”, encara que “no dol el record, dol l’absència”. Per això, aquesta necessitat inexplicable de tornar-hi, la recerca de la immortalitat a través del sexe, la fugida de la mort a través de l’amor (“la inútil innocència de fer l’amor per oblidar-nos completament de la vida”, la vida, indestruïble de la mort), com bé explica Miquel Perelló en [La transformació de la nit en incendi](#). La mort, el temps que fuig, les oportunitats perdudes, o les aprofitades, tant se val, perquè tot plegat sembla condemnat a restar al pou de l’oblit, de la desmemòria: “Qui sap si mai tornaria jo a cremar amb el mateix foc”.

Iborra té una poesia que sap ser densa, que conta les coses de manera discursiva, amb profusió d’adjectius i d’imatges metafòriques i sinestèsiques, amb gust pel vers allargassat, que més que dir, conta, s’expressa i s’exclama. És Iborra, també, el poeta cívicament i nacionalment compromès, el que s’alinea amb els homenots valencians com Fuster, Valor, Guarnier o Estellés, capparets d’un “indret amarg de llengua i cultura catalanes encara, controvertida pàtria que molts la voldrien abandonar per sempre”. Del sexe explícit i directe (“no hi haurà amor en aquesta contesa, només desig ara que et tremolen les cames, ara que el plaer no et ve de mi sinó de tu”) a un acompanyament amorós molt sovint expressat en forma de fantasia futurible (“viurem junts allà on viuen els mons encara per realitzar-se”). Una fantasia que el mateix poeta admet: “Malalt de futur formes part del paisatge” o “s’adorm d’impaciència mentre somnia”. Sí, molt de sexe i molt d’amor. Molt d’abandó, molt de despit, però també resignació: “És sempre quan per donar massa amor som nosaltres que triem qui ens abandona”.

Per tot plegat, el cansament, la mentida i la manca de fe són un lloc comú en les nits urbanes d’Iborra, on “l’insomni és una pròtesi de l’esperança”. De vegades, la prolixitat d’Iborra, l’autenticitat, la sinceritat i l’eloqüència, semblen fer-lo caure més en una lletra de bolero que no en la poesia elevada on es mou majoritàriament (“l’amor és una joguina trencada per haver-la gastada massa temps”). I tanmateix és capaç de corregir aquestes petites davallades amb el retorn poètic i dens als antics amors: “Entreguem-nos una darrera vegada a la luxúria que el desamor conserva amb aquella calidesa pura dels abandonats”. És així, que la realitat, passada pel prisma poètic d’Iborra, esdevé veritat pura, imatge, paraula i percepció més enllà dels sentits terrestres: “La rodonor d’aquells mugrons talats de la memòria i la modesta cerimònia de mirar-los un breu instant abans de mossegar-los”. Tant li és l’exabrupte despitat i despietat: “Vés-te’n a l’infern, puta”, com el lirisme més candorós: “M’habitaràs sempre com una ferida, per recórrer, de tant en tant, els teus pits d’estiu, el teu ventre de llum, l’horabaixa en els

teus ulls, tan ferotge i tan tendre que només amb les mans podria mesurar-se”. Tant li és, de tan veraç.

De vegades, se’ns revela que un poeta n’és en tant que en té consciència i voluntat. Iborra viu dins aquesta realitat poètica més enllà dels versos, a partir de la transformació de l’anècdota en imatge perenne. Irònic i egòlatra, com tots els poetes, ens conta, per exemple, que “Avui m’ha reconegut una estudiant: ‘Tu ets el poeta’, he fingit que em feia vergonya”. O aquella altra “femme fatale”: “Fes-te a la idea del poc que l’importes i de com és que t’utilitza, un poeta més entre les seues cames, una marca més a la pistola”. Tot i que no és sempre víctima el poeta: “He besat massa sense estimar, i ara ja no en sé”.

Més enllà de la sòrdida nit urbana i dels cossos que oblida adolorit, el poeta Iborra també té “la sensació que al món està passant alguna cosa terrible”, mentre “la nit es desintegra com l’esguard d’un home que es passeja amb l’empremta del dolor per continuar somniant i repetir la farsa de la seua alegria”. I tanmateix, vital, va i ve, ara desolat, ara amb esperança, ara amb fe perduda, ara amb erràtica il·lusió: “Ara torna a ser temps de persuadir el món que ens accepti, és l’esforç de recomençar i, en traus, de la solitud la força per créixer, humanament, per la ruta deserta que t’ha tocat recórrer”. És, Iborra, un poeta que se sent trist, adolorit en adonar-se que “hi ha gent que és feliç sense llegir un sol llibre, sense conèixer Rilke, Galeano, Eco o Estellés, Schegel, Berryman, Pavese, Nabokov i d’altres”.

Tancam aquesta lectura-homenatge a Salvador Iborra amb un vers seu: “No vull el meu cor a una hemeroteca”. No hi serà, Salvador. El teu cor de poeta ens és, ja, un far enmig de l’estultícia i el desastre. El seguirem com tu, cansats, però amb l’esperança de poder sempre recomençar i créixer per la ruta erma de tu que ens ha tocat recórrer. Quedaran sempre els teus versos, de tu, que tenies encara “tant de món per recórrer, tantes llengües per aprendre”. Però descansa, perquè “enmig de dos núvols, vessa la llum”. La teva.

